

Utjecaj uvođenja eura na knjigovodstvene isprave, poslovne knjige, financijske izvještaje i porezne prijave

mr. Sandra Mihelčić, dipl. oec., Igor Milinović, mag. oec.

Aktualno

U Narodnim novinama broj 57/2022 objavljen je Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (u nastavku teksta: Zakon). Tim je Zakonom propisano da se od 1.1.2023. uvodi euro kao službena valuta u Republici Hrvatskoj. U članku prikazujemo kakav će utjecaj imati uvođenje eura na poslovne knjige, knjigovodstvene isprave, financijske izvještaje i porezne prijave.

Sadržaj:

1. Utjecaj prelaska na euro na knjigovodstvene isprave	18
1.1. Fiksni tečaj konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje	18
1.2. Dvojno iskazivanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti prema POTROŠAČIMA	18
1.2.1. Gdje se dvojno iskazuju cijene prema potrošačima	19
1.2.2. Kada ne postoji obveza dvojnog iskazivanja cijena	19
1.2.3. Dvojno iskazivanje na računu prema potrošačima	19
1.3. Računi prema poslovnim subjektima i državnim institucijama	20
1.3.1. Računi koji su ispostavljeni u kunama a plaćanja se vrše od 1.1.2023.	20
1.3.2. Storniranje tijekom 2023. godine računa i drugih knjigovodstvenih isprava iz 2022.	20
1.4. Izlazni računi izdani u stranoj valuti koji se ispostavljaju u 2022.	20
1.5. Iskazivanje iznosa na ostalim knjigovodstvenim ispravama	20
2. Utjecaj eura na valjanost postojećih ugovora, te dvojno iskazivanje pri sklapanju ugovora o djelu te autorskopavnog ugovora	21
3. Dvojno iskazivanje u rješenju o ovrsi	21
4. Dvojno iskazivanje pri isplati plaće i drugih iznosa koji se isplaćuju radniku	21
5. Utjecaj uvođenja eura na poslovne knjige	21
5.1. Poslovne knjige do 31.12.2022.	21
5.2. Poslovne knjige od 1.1.2023.	22
6. Utjecaj uvođenja eura na financijske izvještaje	22
7. Utjecaj uvođenja eura na prijave poreza i drugih javnih davanja	23
8. Ispravak porezne prijave	23
9. Utjecaj uvođenja eura na Obrazac JOPPD	23

1. Utjecaj prelaska na euro na knjigovodstvene isprave

S obzirom da službena valuta u Republici Hrvatskoj od 1.1.2023. postaje euro, iznosi na knjigovodstvenim ispravama iskazuju se:

- u razdoblju do 31.12.2022. u kunama (nema zapreke da se uz kune određene ili sve stavke iskažu i u eurima ako to poslovni subjekt koji ispostavlja knjigovodstvenu ispravu),
- u razdoblju od 1.1.2023. u eurima (nema zapreke da se uz eure određene ili sve stavke iskažu i u kunama ako to poslovni subjekt koji ispostavlja knjigovodstvenu ispravu).

Iznimka je jedino propisana za račune i druge knjigovodstvene isprave koje poslovni subjekti ispostavljaju potrošačima.

Detalnije o utjecaju prelaska na euro na račune i ostale knjigovodstvene isprave pojašnjavamo u poglavljima u nastavku članka.

1.1. Fiksni tečaj konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje

Preračunavanje cijena i drugih novčanih iskaza provodi se preračunavaju se uz primjenu fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje kako je to propisano od čl. 13. do 16. Zakona.

Fiksni tečaj konverzije je 7,53450 kuna za 1 euro.

Preračunavanje izvršava se primjenom punoga brojanog iznosa fiksnog tečaja konverzije te zaokruživanjem dobivenog iznosa u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja, pri čemu **se dobiveni rezultat zaokružuje i to na dvije decimale, a na temelju treće decimale.**

ističemo...

Pri preračunavanju primjenjuje se sljedeće matematičko pravilo zaokruživanja:

- ako je **treća decimala manja od pet**, druga decimala ostaje **nepromijenjena**,
- ako je **treća decimala jednaka ili veća od pet**, druga decimala **povećava se za jedan**.

Primjer preračunavanje cijena/ novčanog iskaza vrijednosti i zaokruživanje na 2 decimale:

Cijena / Novčani iskaz vrijednosti	Fiksni tečaj konverzije	Cijena / Novčani iskaz u eurima prije zaokruživanja	Cijena / Novčani iskaz u eurima nakon zaokruživanja
79,99 kn	7,53450	10,6164974 eur	10,62 eur
129,32 kn	7,53450	17,1637136 eur	17,16 eur
20 kn	7,53450	2,65445617 eur	2,65 eur

Postoji i određena iznimka od primjene pravila koje se odnosi na zaokruživanje. Ta iznimka se odnosi na jedinične cijene roba i usluga (električne energije, komunalnih usluga, naftnih derivata, prirodnog plina, ukapljene nafte i plina i dr.) koje su i prije dana uvođenja eura bile iskazane na više od dvije decimale, koje će se nakon preračunavanja iz kune u euro zaokruživati i iskazivati s istim brojem decimala kao i prije preračunavanja. Za jedinične cijene niske vrijednosti iskazane za obračunske jedinice roba i usluga koje se koriste kao množenik za izračun cijene robe i usluga, kao i druge cijene niskih vrijednosti preračunate iz kune u euro zaokružuju se i iskazuju na više od dvije decimale, a samo se konačni iznos koji se naplaćuje smije zaokružiti na dvije decimale. Bitno je istaknuti da se na jedinične ci-

jene roba i usluga koje se ne iskazuju u decimalama ili se iskazuju u jednoj decimali temeljem drugih propisa koji se primjenjuju, prilikom preračunavanja iz kune u euro može primjenjivati matematičko pravilo zaokruživanja na dvije decimale od koji je druga decimala uvijek nula pri čemu ako je druga decimala manja od pet, prva decimala ostaje nepromijenjena, a ako je druga decimala jednaka ili veća od pet, prva decimala povećava se za jedan.

1.2. Dvojno iskazivanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti prema POTROŠAČIMA

*Dvojno iskazivanje*¹ je iskazivanje cijena robe, usluga i drugih novčanih iskaza vrijednosti na način da su **istovremeno istaknuti u kuni i u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije** i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona.

ističemo...

Poslovni subjekt² imaju obvezu dvojnog iskazivanja isključivo prema **potrošačima** u Republici Hrvatskoj.

Potrošač je fizička osoba kako je uređeno propisom kojim se uređuje zaštita potrošača³.

Iznimno, obveza dvojnog iskazivanja ne odnosi se prema fizičkoj osobi koja djeluje:

- kao suvlasnik stambene zgrade ili predstavnik suvlasnika stambene zgrade,
- u okviru političke aktivnosti i/ili političke promidžbe i/ili
- u okviru gospodarske djelatnosti koja nije registrirana kao trgovačka, poslovna, obrtnička ili profesionalna djelatnost.

ističemo...

Obveza dvojnog iskazivanja cijena **NE obuhvaća trgovačke ugovore, odnosno račune između poslovnih subjekata (B2B).**

Međutim, nema zapreke da se na računima između poslovnih subjekata (B2B) primjenjuje dvojno iskazivanje cijena ako to želi poslovni subjekt koji ispostavlja račun.

Obvezno dvojno iskazivanje prema potrošačima je razdoblje koje je započelo od 5.9.2022. te završava 1.11.2024.

1 Prema čl. 3. Zakona.

2 Poslovni subjekt je, sukladno čl. 3. toč. 36. Zakona, fizička ili pravna osoba, uključujući stečajnu ili likvidacijsku masu, zakladu, fond sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koja se bavi proizvodnjom, prodajom robe ili pružanjem usluga radi ostvarivanja dobiti ili dohotka te uključujući neprofitnu organizaciju koja nije proračunski ili izvanproračunski korisnik kako je uređeno propisom kojim se uređuje sustav proračuna, podružnicu, predstavništvo, poslovnu jedinicu stranog poslovnog subjekta, ili zajednica tih osoba, kao i svako njihovo privremeno udruženje, inozemne pravne i fizičke osobe koje obavljaju isporuke u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim propisom, trgovačko društvo u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i trgovačko društvo koje je osnovalo takvo društvo, a ne uključujući kreditnu instituciju, kreditnu uniju, instituciju za platni promet, instituciju za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje Hrvatsku banku za obnovu i razvitak i pružatelja financijskih usluga.

3 Potrošač je, sukladno čl. 4. st. 21. Zakona o zaštiti potrošača (Nar. nov., br. 19/22), svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao ili djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti.

DVOJNO ISKAZIVANJE CIJENA I DRUGIH NOVČANIH ISKAZA VRIJEDNOSTI PREMA POTROŠAČIMA	
Obveza iskazivanja	od 5.9.2022.
Prestanak obveze iskazivanja	1.1.2024. (protokom 12 mjeseci od datuma uvođenja eura)

Na pravne osobe koje djeluju u svoje ime, a za račun poslovnog subjekta ili u ime i za račun poslovnog subjekta na odgovarajući način se primjenjuju odredbe Zakona o dvojnog iskazivanju cijena.

1.2.1. Gdje se dvojno iskazuju cijene prema potrošačima

Poslovni subjekt dužan je prema potrošačima u razdoblju dvojnog iskazivanja cijenu robe i usluge dvojno iskazivati na **jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv** način u euru i kuni uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje:

- na **računu** (prema potrošaču), u poslovnoj prostoriji **na prodajnom mjestu ili na robu** odnosno na cjeniku ako se radi o usluzi,
- na **internetskoj stranici**,
- u **ponudi ili ugovoru** na trajnom mediju,
- u obavijesti koja se potrošaču daje prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovne prostorije i ugovora na daljinu,
- tijekom oglašavanja** u bilo kojem obliku, kojim se nudi prodaja robe ili usluge,
- u **opomeni** i drugoj obavijesti o nepodmirenom dugu koja se dostavlja potrošaču, ukupan iznos duga,
- putem **drugih oblika iskazivanja cijena**.

Iznimno, obveza dvojnog iskazivanja cijene robe i usluge ne odnosi se na oglašavanje putem radijskog programa i glasovne poruke u ostalim oblicima oglašavanja.

Poslovni subjekt dužan je **istaknuti fiksni tečaj** konverzije na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način. Prema odluci Vijeća EU o usvajanju eura, **fiksni tečaj konverzije je 7,53450 kuna za 1 euro**.

1.2.2. Kada ne postoji obveza dvojnog iskazivanja cijena

Iznimno, obveza dvojnog iskazivanja cijene NE odnosi se na poslovnog subjekta kada prodaje robu i pruža uslugu na neki od sljedećih načina:

- putem automata,
- na štandu i klupi na tržnici na malo,
- na štandu i klupi izvan tržnice na malo,
- na štandu i klupi unutar trgovačkog centra i ustanove,
- putem kioska,
- pokretnom prodajom,
- u proizvodnom objektu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstava i u objektu privatnog iznajmljivača koji pruža ugostiteljsku uslugu u domaćinstvu,
- u proizvodnom objektu pravne ili fizičke osobe koje posjeduje povlasticu za akvakulturu ili povlasticu za uzgoj ribe i drugih morskih organizama,
- prigodnom prodajom na sajmu, izložbi i slično,
- u spremištu, trapilištu i slično koji prodaju poljoprivredni sadni materijal.

Također, obveza dvojnog iskazivanja cijene ne odnosi se na pojedine oblike iskazivanja cijena gdje bi dvojno iskazivanje uzrokovalo nerazmjerne troškove poslovnog subjektu, kao što su:

- totem benzinske postaje, fiksni panel i ostali fiksni stupovi s iskazanom cijenom, agregat i električna punionica,

- TV sučelje u svrhu prodaje usluge,
- zaslon blagajne i samoposlužni uređaj za prodaju robe i usluge,
- kupon za popust i kupon u vrijednosti vraćene robe,
- uređaj za samoočitavanje cijene u trgovini,
- igre na sreću,
- zabavne igre,
- iznos cijene zrakoplovne karte,
- iznos cijene na vagi i naljepnica s vaganom cijenom,
- taksimetar.

Nadalje, poslovni subjekt nije dužan dvojno iskazivati cijenu i drugi novčani iskaz vrijednosti:

- povratne naknade na ambalaži
- povratne naknade ambalaže koje su vidljive na automatiziranom uređaju za preuzimanje otpadne ambalaže
- cijenu otisnutu na knjizi i drugoj periodičkoj publikaciji
- vrijednost i iznos koji se naznačuje na pošiljci i uputnici
- vrijednost otisnutu na državnom biljeгу
- vrijednost otisnutu na poštanskoj marki i frankiranoj marki odnosno drugoj odgovarajućoj oznaci o plaćenju poštarini,
- vrijednost iskazanu za unaprijed plaćenu elektroničku komunikacijsku uslugu
- vrijednost i iznos koji se navodi na nalogu za plaćanje izdanom na temelju računa ili drugog pojedinačnog akta odnosno temeljem istaknute cijene na način iz stavka 1. ovoga članka
- vrijednost iskazanu na kartici za javnu telefonsku govornicu
- vrijednost otisnutu na ambalaži SIM kartice
- vrijednost otisnutu na poklon kartici i vrijednosnoj kartici
- cijenu otisnutu na ulaznici
- cijenu otisnutu na karti za uslugu putničkog prijevoza
- vrijednost na dokumentu koji se izdaje sukladno EU normi i propisanoj XML shemi.

Dakle, za navedene iznimke poslovni subjekti do 31.12.2022. cijene moraju biti iskazane u kunama, a od 1.1.2013. u eurima.

Napominjemo da u slučaju prije opisanih iznimaka od obveze dvojnog iskazivanja za određene poslovne subjekte, poslovni subjekti i dalje imaju **obvezu dvojno iskazivati cijene na računu** koji ispostavljaju potrošačima (primjerice ako se ispostavlja račun za prodaju putem automata, ulaznice, karte, taxi usluge i dr.) i to na način da na računu mora biti dvojno iskazan ukupan iznos računa.

1.2.3. Dvojno iskazivanje na računu prema potrošačima

Računom⁴ se smatra svaka isprava prema kojoj izdavatelj računa ili osoba kojoj on naloži zaračunava potrošaču isporučena dobra i obavljene usluge, bez obzira na to kako se ta isprava naziva u poslovnom prometu, uključujući i svaku ispravu ili obavijest koja mijenja prvobitni račun i koja se izričito i nedvojbeno odnosi na njega.

Poslovni subjekti dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena pri ispostavljanju računa potrošaču:

- dvojno iskazati **ukupan iznos na računu** (druge pojedinačne stavke nije potrebo iskazati u dvojnog iznosu, ali se mogu iskazati ako to želi poslovni subjekt koji ispostavlja račun)
- prikazati fiksnog tečaja konverzije**.

Fiksni tečaj konverzije mora biti prikazan na računu u punom iznosu **na 5 decimala (7,53450 kn)**.

Dvojno iskazivanje cijena na računu odnosi se bez obzira na koji način potrošač plaća taj račun (gotovina, transakcijski račun, ostalo).

Način i izgled dvojnog iskazivanja cijena na računu nije zakonski propisan, tako da svaki poslovni subjekt sam određuje kako će na računu iskazati propisane podatke.

Dakle, u razdoblju od 5. rujna do 31. prosinca 2022. sve novčane stavke na računu moraju biti iskazane u kunama, a samo ukupni iznos računa uz kune mora biti iskazan i u eurima uz navođenje fiksnog tečaja konverzije. Napominje da je do kraja ove godine službena valuta i nadalje kuna, pa se plaćanja do kraja 2022. godine od strane potrošača mogu vršiti samo u kunama a ne mogu u eurima.

Iznimno, pri ispostavljanju računa za obavljanje mjenjačkih poslova iznos na računu ne iskazuje se dvojnito niti se iskazuje fiksni tečaj konverzije.

Tijela javne vlasti dužna su u razdoblju dvojnog iskazivanja cijena pri ispostavljanju računa potrošaču dvojnito iskazati ukupan iznos računa uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

1.3. Računi prema poslovnim subjektima i državnim institucijama

Kako smo prethodno naveli, obveza dvojnog iskazivanja cijena i primjena fiksnog tečaja konverzije **NE obuhvaća račune (uključujući i eRačune) između poslovnih subjekata (B2B)**. Navedeno vrijedi i kod ispostavljanja računa državnim institucijama (B2G).

Međutim, nema zapreke da se na takvim računima primjenjuje dvojnito iskazivanje ako to želi poslovni subjekt koji ispostavlja račun.

Također, dvojnito iskazivanje ne obuhvaća interne račune unutar istog društva.

Stoga, pravila kod ispostavljanja računa prema poslovnim subjektima (B2B) i državnim institucijama (B2G) prikazujemo u sljedećoj tablici:

Razdoblje kada je nastala isporuka dobra ili usluge	Razdoblje u kojem se ispostavlja račun	Valuta u kojoj se iskazuju iznosi na računu	Napomena
do 31.12.2022.	do 31.12.2022.	kuna	Nema obveze iskazivanja niti jednog iznosa u eurima, ali mogu se iskazati i u eurima određene stavke ili ukupni iznos računa ako to želi poslovni subjekt koji ispostavlja račun.
do 31.12.2022.	od 1.1.2023.	euro	Nema iskazivanja niti jednog iznosa u kunama, ali mogu se iskazati i u kunama određene stavke ili ukupni iznos računa ako to želi poslovni subjekt koji ispostavlja račun.
od 1.1.2023.	od 1.1.2023.	euro	Nema obveze iskazivanja niti jednog iznosa u kunama, ali mogu se iskazati i u kunama određene stavke ili ukupni iznos računa ako to želi poslovni subjekt koji ispostavlja račun.

Primjeri iskazivanja valuta kod ispostavljanja računa

Radi jednostavnijeg prikaza obveze iskazivanja valute na računu i unosa u poslovne knjige dajemo sljedeću tablicu:

Datum poslovnog događaja (obavljene usluge ili isporučene robe)	Datum izdavanja računa	Datum plaćanja	Valuta izdavanja računa	Valuta unosa u poslovne knjige	Valuta plaćanja
15.12.2022.	15.12.2022.	15.12.2022.	kuna	kuna	kuna
15.12.2022.	15.12.2022.	15.01.2023.	kuna	kuna	euro
15.12.2022.	15.01.2023.	15.01.2023.	euro	kuna	euro
15.01.2023.	15.01.2023.	15.01.2023.	euro	euro	euro

1.3.1. Računi koji su ispostavljeni u kunama a plaćanja se vrše od 1.1.2023.

Računi koji su ispostavljeni do 31.12.2022. i ukupni iznosi iskazani samo u kunama, kupci će kod plaćanja takvih računa tijekom 2023. godine sami preračunati obvezu u eure primjenjujući fiksni tečaj konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje.

1.3.2. Storniranje tijekom 2023. godine računa i drugih knjigovodstvenih isprava iz 2022.

Ako poslovni subjekt izdaje storno računa ili druge knjigovodstvene isprave iz 2022., u razdoblju nakon 1.1.2023., takva isprava mora biti iskazana u **euro**.

1.4. Izlazni računi izdani u stranoj valuti koji se ispostavljaju u 2022.

U slučaju da se ispostavlja račun u stranoj valuti (euro i druge valute) prema inozemstvu do kraja 2022. godine, za potrebe preračunavanja tog iznosa u kune koji će se iskazati na računu i u Obrascu PDV-a primjenjuje se srednji tečaj HNB-a. U tom slučaju iznos u eurima prema fiksnom tečaju konverzije nije potrebno stavljati na račun ako se on ne ispostavlja potrošaču (ali može se staviti ako poslovni subjekt koji ispostavlja račun to želi).

U slučaju da se ispostavlja račun potrošaču do kraja 2022. godine u eurima ili nekoj drugoj stranoj valuti (npr. kada hotel ispostavlja račun potrošaču nerezidentu), potrebno je iznos iz strane valute preračunati u kune primjenom srednjeg tečaja HNB-a, ali uz taj iznos potrebno je iznos u kunama preračunati i u eure prema fiksnom tečaju konverzije.

1.5. Iskazivanje iznosa na ostalim knjigovodstvenim ispravama

Zakon propisuje obvezu dvojnog iskazivanja iznosa samo za račune i ostale knjigovodstvene isprave koji se ispostavljaju prema potrošačima. Stoga, ostale knjigovodstvene isprave (izvodi sa žiro računa, otpremnice, dostavnice, narudžbenice, primke, uplatnice, isplatnice i dr.) na temelju koje se unose poslovni događaji u poslovne knjige iskazuju se u trenutno službenoj valuti. Dakle, u razdoblju

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

do 31.12.2022. navedene knjigovodstvene isprave iskazuju se u kunama, a u razdoblju od 1.1.2023. iskazuju se u eurima. Naravno, nema zapreke da se na navedenim knjigovodstvenim ispravama dvojno iskazuju iznosi do kraja 2023.

Datum ispostavljanja ostalih knjigovodstvenih isprava (izvod sa žiro računa, otpremnica, dostavnica, narudžbenica, primka, uplantica, isplatnica i dr.)	Valuta u kojoj se iskazuju iznosi na ostalim knjigovodstvenim ispravama	Napomena
do 31.12.2022.	kuna	Nema obveze iskazivanja niti jednog iznosa u eurima, ali mogu se iskazati i u eurima određene ili sve stavke ako to želi poslovni subjekt koji ispostavlja knjigovodstvenu ispravu.
od 1.1.2023.	euro	Nema obveze iskazivanja niti jednog iznosa u kunama, ali mogu se iskazati i u kunama određene ili sve stavke ako to želi poslovni subjekt koji ispostavlja knjigovodstvenu ispravu.

2. Utjecaj eura na valjanost postojećih ugovora, te dvojno iskazivanje pri sklapanju ugovora o djelu te autorskoprogovnog ugovora

Činjenica da će euro postati službena valuta ne smije dovesti do bilo kakvih promjena drugih odredaba tj. uvođenje eura ne utječe na valjanost postojećih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna. Ovo načelo (engl. *continuity of contracts and other legal instruments*) je utvrđeno kroz Uredbu (EZ) br. 1103/97 i sukladno njemu uvođenje eura ne smije utjecati na valjanost postojećih ugovora i drugih pravnih instrumenata u kojima se navodi nacionalna valuta. **Drugim riječima, prelazak s nacionalne valute na euro ne daje pravo niti jednoj strani da jednostrano raskine valjani ugovor ili drugi pravni instrument ili mijenja njegove pojedine odredbe.** To je razrađeno u čl. 54. Zakona. Naravno i ovdje je zadržano pravilo suglasnosti volja strana pa se stranke mogu izrijeком drukčije dogovoriti, a neke od izmjena proizlaze i iz odredaba Zakona te mogu biti izrijeком drukčije uređeni i posebnim propisom. Dodatno, pojašnjeno je i da ugovor i drugi pravni instrument, dakle bilo koji akt koji ima pravni učinak koji je ugovoren u kuni s valutnom klauzulom u drugoj valuti koja nije euro, smatra se ugovorom koji je ugovoren u euru ili drugim pravnim instrumentom u euru s valutnom klauzulom u drugoj valuti.

Navedeno se odnosi i na ugovore o djelu i autorskoprogovne ugovore koji su sklopljeni prije razdoblja dvojnog iskazivanja, te ih nije potrebno mijenjati.

ističemo...

Međutim, u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja (do 31.12.2023.) naručitelj koji sklapaju ugovore o djelu i autorskoprogovne ugovore bit će dužni u takvim ugovorima dvojno iskazati ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

3. Dvojno iskazivanje u rješenju o ovrsi

U razdoblju dvojnog iskazivanja dvojno se iskazuju novčani iskazi vrijednosti u rješenju o ovrsi koje donosi javni bilježnik, sud i drugo tijelo javne vlasti uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

4. Dvojno iskazivanje pri isplati plaće i drugih iznosa koji se isplaćuju radniku

U razdoblju dvojnog iskazivanja poslodavac biti dužan na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće (za vrijeme bolovanja, korištenja godišnjeg odmora, plaćenog dopusta i dr.), otpremnine i drugih materijalnih prava (jubilara nagrada, regres, božićnica i dr.) koji se radniku isplaćuju na temelju propisa kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu **dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen radniku na račun.** Naravno poslodavci mogu sve iznose na navedenim potvrđama iskazivati dvojno, međutim u svakom slučaju je to dužan učiniti za ukupan iznos isplaćen radniku na račun.

IZNOS ZA ISPLATU	6.044,51
IZNOS ZA ISPLATU (EUR) (fiksni tečaj konverzije 7,53450)	802,24

Dakle, zbog dvojnog iskazivanja bit će potrebno prilagoditi informacijski sustav za sljedeće dokumente:

- Obračunske isprave za isplatu plaće odnosno naknade – obrazac IP1
- Obračunske isprave za isplatu otpremnine – obrazac IO1
- Obračunske isprave neisplaćene ili djelomično neisplaćene plaće, odnosno naknade plaće – obrazac NP1
- Obračunske isprave neisplaćene ili djelomično isplaćene otpremnine (obrazac NO1)

Plaća koja se odnosi na **prosinac 2022.** a isplatit će se u siječnju 2023., isplata će se radniku izvršiti u **eurima.**

Iznimno od obveze dvojnog iskazivanja izuzet je **putni nalog** pri čemu je važno napomenuti kako zaposlenici mogu predugovome za službena putovanja koji su isplaćeni do dana uvođenja eura, a koji su obračunati nakon dana uvođenja eura, u prvih 14 dana od dana uvođenja eura vratiti u kuni ili u euru ako isti vraća uplatom putem blagajne.

5. Utjecaj uvođenja eura na poslovne knjige

Poslovne knjige čine dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

5.1. Poslovne knjige do 31.12.2022.

Poslovne knjige za 2022. vode se u kunama.

Primjerice plaće za 12 mjesec 2022. koje će biti isplaćene tijekom siječnja 2023. u eurima, evidentiraju se u poslovnim knjigama (financijskom knjigovodstvu) u kunama u 2022. godini.

Napominjemo da je moguće da ulazni račun za određenu nabavku u 2022. godini bude ispostavljen od strane dobavljača u 2023. godini te iznosi na računu budu isključivo u eurima. Po primitku takvog računa potrebno je iznos u eurima preračunati u kune primjenom

fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona.

5.2. Poslovne knjige od 1.1.2023.

Poslovne knjige za 2023. godinu vode se u eurima.

Stanja u kunama prenesena iz poslovnih knjiga za 2022. godinu preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije (1 eur = 7,53450 kn) i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona.

Primjer preračunavanja prijenosa završnog stanja na dan 31.12.2022. iskazanog u kunama na početno stanje 1.1.2023. koje se iskazuje u eurima:

Kon- to	Naziv konta	Stanje na dan 31.12.2022. u KUNAMA	Fiksni tečaj konverzije	Početno stanje na dan 1.1.2023. u EURIMA (prije zaokruživanja)	Početno stanje na dan 1.1.2023. u EURIMA (nakon zaokruživanja)
0560	Oprema u pripremi	10.000,00	7,53450	1327,228084	1.327,23
1000	Žiro račun	15.253,22	7,53450	2024,450196	2.024,45
1200	Potraživanje od kupaca	8.245,35	7,53450	1094,346008	1.094,34
6600	Zalihe robe	50.000,00	7,53450	6636,140421	6.636,14
	Ukupno aktiva	83.498,57		11082,16471	11.082,16
2200	Obveze prema dobavljačima	22.235,00	7,53450	2951,091645	2.951,09
2410	Obveze za zajmove	22.938,33	7,53450	3044,439578	3.044,44
9010	Upisani kapital	20.000,00	7,53450	2654,456168	2.654,45
9500	Dobit tekuće godine	18.325,24	7,53450	2432,177318	2.432,18
	Ukupna pasiva	83.498,57		11082,16471	11.082,16

Knjiženje u 2023.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
0.	Početno stanje na dan 1.1.2023. u eurima			
	Oprema u pripremi	1.327,23	0560	
	Žiro račun	2.024,45	1000	
	Potraživanje od kupaca	1.094,34	1200	
	Zalihe robe	6.636,14	6600	
	Obveze prema dobavljačima	2.951,09		2200
	Obveze za zajmove	3.044,44		2410
	Upisani kapital	2.654,45		9010
	Dobit tekuće godine	2.432,18		9500

Razlike do kojih će doći zbog primjene pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona evidentiraju se u poslovnim knjigama u skladu s računovodstvenim standardom odnosno u skladu sa zakonima i podzakonskim propisima kojima se uređuje ovo područje.

Poslovni događaji koji se odnose na razdoblja od 1.1.2023. evidentiraju se u poslovnim knjigama tj. u financijskom knjigovodstvu u eurima.

Poslovni događaji sadržani u knjigovodstvenim ispravama koji su izraženi u kunama ili nekoj drugoj valuti koja nije euro, izdanim

do 31.12.2022. preračunava se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona odnosno uz primjenu tečaja eura prema toj drugoj stranoj valuti.

Za dug ili dio ukupnog duga dužnika prema vjerovniku po pojedinom pravnom poslu koji je zbog primjene fiksnog tečaja konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona manji od 1 centa, obveza prestaje, a ta tražbina ili potraživanje odnosno taj dio ukupne tražbine ili potraživanja vjerovnika prema dužniku se otpisuju.

6. Utjecaj uvođenja eura na financijske izvještaje

Sukladno čl. 72. Zakona, obveznici primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, pripremaju financijske izvještaje za godinu koja je prethodila danu uvođenja eura, navodeći podatke u kuni.

Obveznici primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika čija je poslovna godina različita od kalendarske godine, a čiji posljednji dan financijske godine nastupa nakon dana uvođenja eura, navode podatke za prethodnu poslovnu godinu u financijskim izvještajima u euro.

U financijskim izvještajima poduzetnika koji svoje financijske izvještaje pripremaju sukladno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, gdje su podaci prvi put iskazani u euro, usporedni podaci iz prethodnih izvještajnih razdoblja u kuni preračunavaju se i prikazuju u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, a poduzetnici koji su obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja kao okvira financijskog izvještavanja, prikazuju usporedne podatke sukladno odredbama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

Godina za koju se podnose financijski izvještaji	Financijski izvještaji	Valuta u kojoj se iskazuje financijski izvještaji	Podaci koji se iskazuju u stupcu „Prethodna godina“
Financijski izvještaji za 2022. godinu koji se podnose tijekom 2023. godine	Bilanca, račun dobiti i gubitka, bilješke, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjeni kapitala, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	kuna	kuna
Financijski izvještaji za 2023. godinu koji se podnose tijekom 2024. godine	Bilanca, račun dobiti i gubitka, bilješke, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjeni kapitala, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	euro	euro (iznos u kunama preračunava se prema fiksnom tečaju konverzije u eure)
Godina kada je poslovna godina različita od kalendarske godine, a čiji posljednji dan financijske godine završava tijekom 2023.	Bilanca, račun dobiti i gubitka, bilješke, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjeni kapitala, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	euro	euro (iznos u kunama preračunava se prema fiksnom tečaju konverzije u eure)

